

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Høringsbrev - endringer i forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger

Utdanningsforbundet oversender med dette sine innspill til høringen om endringer i forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger.

Generelt

I innledningen til høringbrevet fremheves det at den viktigste forutsetningen for å nå målet om økt kvalitet innen forskning og høyere utdanning er at det faglige personalet har høy kompetanse. Dette synet støtter vi selvsagt og for Utdanningsforbundet er det derfor av helt grunnleggende betydning at det faglige personalet får anledning til å videreutvikle seg og til å styrke sin reelle og formelle kompetanse gjennom hele yrkeslivet – for eksempel gjennom å kvalifisere seg til stillinger på høyere nivå. Ikke minst er dette helt avgjørende for at innføringen av femårig lærerutdanning på masternivå skal kunne skje på en faglig forsvarlig måte. Behovet for førstillingskompetanse på lærerutdanningene vil bli økende i årene som kommer og det er nødvendig at gode opprykksmuligheter opprettholdes. Dette ligger til grunn for vårt høringssvar.

I innledningen står det videre: *Ordningene med opprykk i undervisnings- og forskerstillinger har bidratt til kompetanseheving i UH-sektoren, og de har vært et incitament for det faglige personalet til å kvalifisere seg for stilling på høyere nivå. Opprykk skjer på initiativ fra den enkelte faglige tilsatte og er basert på den enkeltes kvalifikasjoner. Derfor har universitets- og høyskolesektoren i Norge en større andel personer på høyeste stillingsnivå enn andre land det er rimelig å sammenlikne seg med.*

Utdanningsforbundet bifaller denne situasjonsbeskrivelsen og verdsetter høyt de mulighetene som ligger i dagens ordninger.

Utdanningsforbundet kan følgelig *ikke* støtte departementet når det bemerkes at en svakhet med ordningen er at den gjør det vanskelig for den enkelte institusjon å planlegge egen faglig utvikling og ivareta ønsket akademisk standard for de enkelte stillingsnivåene.

Vi forstår de foreslåtte endringsforslagene som tiltak for å gi institusjonene en større mulighet til selv å utøve faglig lederskap i rekrutterings- og karrieropolitikken.

Departementets mål er blant annet at det faglige personalets kompetanse bedre tilpasses den enkelte institusjons oppgaver, profil og ambisjon.

Vi stiller oss spørrende til om det nødvendigvis må være så stor forskjell mellom hva de ansatte selv ønsker å kvalifisere og spesialisere seg til, og hvilken faglig utvikling den enkelte institusjon ønsker å satse på. En må forutsette at grunnlaget for institusjonens ønskede faglige profil legges ved *tilsetting* av kvalifisert faglige personale. Og at den faglige ansattes økte kompetanse uansett bidrar til å øke institusjonens samlede kompetanse og faglige utvikling.

Med dette som bakgrunn, kan Utdanningsforbundet ikke gi sin støtte til endringsforslagene.

Kommentarer til de foreslåtte endringene

1. *Opprykk til høyere stillingsnivå kan bare gis på bakgrunn av kompetansevurdering av en bedømmingskomité institusjonen selv har oppnevnt eller godkjent.*

Utdanningsforbundet vil fremheve at dagens ordning - som åpner opp for tilkjent kompetanse ved søknad på utlyst stilling ved andre institusjoner - er stimulerende og positiv for de som får sin kompetanse vurdert (og kvalifisert til opprykk) og at dette er et viktig incitament for de vitenskapelig ansatte.

Innvendinger mot dagens ordning er at det er svært ressurskrevende når mange ønsker å få sin kompetanse vurdert i forhold til stillinger de ikke er *reelle* søkere til. Mange vil også hevde at det er viktig at en institusjon selv bedømmer kompetansen til de som søker opprykk. Men Utdanningsforbundet kan ikke forstå at det blir *mindre* arbeid eller *færre* komiteer ved at institusjonene oppretter egne bedømmingskomiteer i stedet.

Dersom den foreslåtte ordningen med at institusjonene selv oppnevner bedømmingskomiteer skal innføres, forstår Utdanningsforbundet at en slik endring ikke iverksettes før strukturendringene i HU sektoren er gjennomført.

2. *Bestemmelsen om at det ved kunngjøring av ledig stilling på lavere nivå enn førsteamanuensis og førstelektor skal opplyses om at det er adgang til å søke om opprykk til førsteamanuensis og førstelektor oppheves.*

Vi er i tvil om vi forstår dette endringsforslaget rett. Det kan leses som om at det bare er *plikten til å opplyse* om adgangen til å søke om opprykk til førstestilling som skal fjernes fra kunngjøringen. Jf overstrykning i ny § 2-3 (3). Dersom det *er adgangen til å søke om opprykk til førstestilling* som foreslås fjernet (slik det er forklart i høringsbrevets punkt 3.), er Utdanningsforbundet uenig i endringsforslaget. Dagens ordning har vært viktig for kompetanseutviklingen og den høye faglige standarden blant ansatte i UH-sektoren og Utdanningsforbundet frykter at det å fjerne denne muligheten vil gjøre det vanskeligere å rekruttere— særlig til mindre og desentraliserte institusjoner og spesielt fra praksisfeltet som det er ønskelig at for eksempel fremtidens lærerutdannere rekrutteres fra.

3. *Institusjonen/avdelingen kan fastsette generelle stillingskrav til de enkelte stillingstypene utover minimumskravene i forskriftens § 1-2 til § 1-7.*

Utdanningsforbundet ønsker at de faglige standardene og nasjonale kriteriene for ansettelse i de ulike stillingstypene skal opprettholdes og sikres og er derfor uenig i et endringsforslag som åpner opp for at institusjonen/avdelingen kan fastsette generelle stillingskrav til de enkelte stillingstypene. Institusjonene/avdelingene har i dag anledning til å fastsette spesifikke krav i tillegg til de sentralt fastsatte ved opprykk til professorstilling (jf dagens § 2-1 (13)). Utdanningsforbundet foreslår heller at denne ordningen utvides til også å gjelde andre stillinger det er opprykksordning til.

4. *Overgangsordninger mellom de to karriereveiene oppheves.*

Utdanningsforbundet ønsker at overgangsordningene mellom de to karriereveiene opprettholdes. Vi frykter at det å fjerne overgangsordningene kan bidra til å gjøre rekrutteringssituasjonen enda vanskeligere til stillinger på mindre institusjoner.

5. *Ansatte amanuenser, høyskolelektorer og universitetslektorer må ha tiltrådt fast stilling eller åremålsstilling og ha minst halv stilling for å kunne søke om opprykk til førstelektor eller førsteamanuensis.*

Flere tiltak har vært foreslått for å få antall midlertidig ansatte i UH-sektoren ned, men fortsatt er bruken av midlertidighet urimelig høy. Endringsforslaget vil medføre ytterligere ulemper for de midlertidig ansatte og deltidsansatte, noe Utdanningsforbundet ikke kan støtte.

6. *I bedømmingskomiteer ved opprykk kan ikke medlem fra egen institusjon inneha ledervervet.*

Endringsforslaget støttes av Utdanningsforbundet.

Med vennlig hilsen

Torbjørn Ryssevik
seksjonsleder

Karin Elizabeth Torp
Seniorrådgiver

Vedlegg:

